

ZENONA KŁOPOTOWSKA

ur. 1928; Grodziec

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne, Żydzi, stosunki polsko-żydowskie, jatki, wygląd żydowski

Spółeczność żydowska przed II wojną światową w Puławach

Po wojnie to tam jeszcze były mury tej synagogi. To potem się dowiedziałam, że to była synagoga. To tam gdzieś niżej troszkę jak Dom Nauczyciela, o tutaj gdzieś była ta synagoga. Tutaj, na rogu, jak się szło gdzie [jest] Dom Nauczyciela, to były takie jatki żydowskie też. Duże jatki żydowskie z mięsem, przeważnie wołowym, bo oni wieprzowiną nie handlowali, tylko wołowiną. Pamiętam jak nieraz tam z mamą żeśmy chodziły po zakupy, dwie takie jatki pamiętam żydowskie. Tutaj na tym. To wszystko zniszczono, zbombardowano później. To już nikt nie powrócił do tego, zresztą Żydów zabrakło. W Puławach, to ja byłam te sześć tygodni nieraz u babci, to tam z dorosłymi Żydami to ja nie miałam nic wspólnego. Tak że ja nie wiem jak to, jak tu było, jak tu oni żyli. Chyba dobrze, bo nie słysząc było żeby jakieś były awantury, żeby jakieś tam rozbijanie szyb czy jak tam gdzieś indziej. Wyglądem [się wyróżniali], przeważnie mieli brody, takie mycki, chałaty czarne. Pamiętam taki przychodził Żyd, nazywał się Bucio, to pamiętam, bo u mojej babci jeszcze nie było elektryczności tylko lampa naftowa. Przychodził i sprzedawał naftę. Też takie miał pejsy, brodę i zawsze tam jak nieraz byłam u babci w wakacje, to on nieraz chodził właśnie z tą bańką i tam wszyscy kupowali naftę od niego. Tak to chyba się oni specjalnie, nie odróżniali. Dziewczyny chyba to tak nie wiem czy tam była różnica między Polką a Żydówką. One raczej tak samo się ubierały i chodziły do szkół, do podstawówek i do liceum.

Data i miejsce nagrania	2003-11-07, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"